

**Školský vzdelávací program pre 3. ročník nižšieho sekundárneho vzdelania  
hudobného odboru, predmet:  
komorná / štvorročná hra na keyboarde**

<b>Názov predmetu</b>	<b>Komorná / štvorročná hra na keyboarde</b>
Ročník	Tretí
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne
Stupeň vzdelania	ISCED 2B
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Maroš Závinský
Koordinátor ŠkVP	PaedDr. Alena Hersteková
Schválené dňa	25.augusta 2014

### **Charakteristika predmetu**

Žiak dokáže interpretovať svoju hudobnú predstavu a emócie a rozlíšiť ich v hudobnom prejave, interpretuje spolu s iným žiakom jednoduché štvorročné skladby, alebo skladby pre viac nástrojov.

Svoju hru realizuje rôznymi spôsobmi a vyjadruje v štvorročnej alebo viac nástrojovej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, Začína ovládať základné princípy kolektívneho muzicírovania ako sú súhra, výchova k pohotovosti, zosúladenie spoločných činnosti - nástupy, hudobno-výrazové prostriedky.

### **Ciele vyučovacieho predmetu**

#### **Všeobecné ciele**

- Rozvíjať u žiaka záujem o rôzne hudobné žánre.
- Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu.
- Rozvíjať osobitosť kolektívneho hudobného prejavu,
- Pri vyučovacom procese používať metódy primerané schopnostiam, nadaniu a psychickej zrelosti žiaka.
- Prispieť k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa.
- Rozvíjať tvorivé myslenie a emočnú inteligenciu.
- Pestovať u žiaka i hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt, upozorniť ho na vyššie duchovné hodnoty a orientovať ho v ponuke hudobných produktov.
- Zlepšovaním muzikálnych a technických schopností žiaka podporovať a naďalej pestovať u žiaka vôľu, trpezlivosť, nadšenie pre kolektívnu hru a vo všeobecnosti záujem o hudbu.

## Špecifické ciele

### Kognitívne ciele

- delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii.
- interpretácia jednoduchých štvorročných skladieb alebo skladby pre viac nástrojov podľa notového zápisu s učiteľom, iným žiakom.
- transponovať jednoduché piesne,
- uvedomele riešiť hracie postupy.

### Afektívne

- vyjadriť v interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov,
- emocionálne prežiť skladby.
- rozlišovať charakter skladby.
- porovnať rôzne spôsoby vlastnej aj počúvanej interpretácie skladby.
- dokázať zvládnuť interpretáciu skladby na verejnosti.
- vyjadriť charakter skladby

### Psychomotorické

- počúvať sa navzájom
- interpretovať na nástroji vlastnú hudobnú predstavu,
- rozvíjať sluchovú vnímavosť,
- zvyšovať technickú náročnosť interpretovaných skladieb,
- zdokonaľovať a rozvíjať nadobudnuté zručnosti v interpretácii,
- prehľbovať a obohacovať technické a výrazové schopnosti,

## Výchovné a vzdelávacie stratégie

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka vo štvrtom ročníku rozvíjame nasledovne:

### 1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

- dokázať určitý čas sústredene pracovať, náležite reagovať na zmeny,
- využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu v hre na nástroji,
- vyjadriť slovne pocity a dojmy z interpretácie a z počúvania,
- viesť k pravidelnej príprave na hodinu,
- pestovať zmysel pre súhru prostredníctvom štvorročnej a komornej hry,
- zdokonaľovať kvalitu interpretácie pri vystúpení na verejnosti.

### 2. Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k tvorivosti,
- uvedomele pracovať s rytmickým pôdorysom skladby,
- rozvíjať priestorovú orientáciu na pódiu,
- dôkladne porozumieť jednotlivým motívom, fráz, sprievodu a hudobnému členeniu, čo vedie k ľahšiemu pochopeniu hudobného spracovania tým aj k lepšej interpretácii.

### 3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie (digitálnych technológií)

- Podporovať percepciu digitálnymi zdrojmi umeleckých diel, využívať digitálne spracovanie hudby.

#### 4. Spôsobilosť učiť sa

- rozvíjať vytrvalosť, iniciatívu a schopnosť samostatne sa učiť a získavať informácie,
- hodnotiť informácie a využívať ich aj v medzipredmetových vzťahoch,
- rozobrať skladbu podľa formy ,
- analyzovať skladbu po rytmickej stránke (synkopa, fermata, triola).

#### 5. Spôsobilosť riešiť problémy

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o vzniknutých situáciách,
- učiť sa byť empatický,
- aplikovať získané návyky pri nácviku nových skladieb,
- zvládať emócie pri vystúpení,
- prekonať počiatočné neúspechy.

#### 6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

- akceptovať svoje práva a povinnosti v škole i mimo nej,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody,
- rozvíjať empatiu voči svojmu okoliu a ochotu pomáhať.

#### 7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie,
- vyjadriť svoj názor i vkus,
- ovládať základné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- poznávať a vážiť si národné hudobné bohatstvo.

### Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Hra na nástroji	<ul style="list-style-type: none"><li>• slovná metóda</li><li>• názorná metóda</li><li>• praktická metóda</li><li>• reproduktívna metóda</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• individuálna práca na vyučovacej hodine</li><li>• domáca príprava na vyučovaciu hodinu</li></ul>
2. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"><li>• analyticko – syntetická metóda</li><li>• deduktívna metóda</li><li>• informačno-receptívna metóda</li><li>• problémový výklad</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• individuálna práca na vyučovacej hodine</li><li>• domáca príprava na vyučovaciu hodinu</li></ul>
3. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"><li>• reproduktívna metóda</li><li>• heuristická metóda</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom</li></ul>

## Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

<b>Názov tematického celku</b>	<b>Odborná literatúra</b>	<b>Didaktická technika</b>	<b>Materiálne výučbové prostriedky</b>	<b>Ďalšie zdroje</b>
1. Základy hry na nástroj	Výber podľa prílohy č. 1	- videotechnika, CD, DVD, - zvukové pomôcky:	ilustrácie	- internet
2. Hudobno-teoretické poznatky	Výber podľa prílohy č. 1	Prehrávač, vzorový prednes učiteľa		- knižnica
3. Hudobno-výrazové prostriedky	Výber podľa prílohy č. 1	- videotechnika, CD, DVD - zvukové pomôcky		internet

## Obsah vzdelávania

TEMATICKÝ CELOK	KOMPETENCIE OBSAHOVÉ ŠTANDARDY	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA
1. Hra na nástroji	Učiť žiaka ovládať: <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumieť základným princípom kolektívneho muzicírovania,</li> <li>definovať party spoluhráčov</li> <li>kontrolovať sluchovo hru spoluhráčov,</li> <li>interpretovať spolu s inými žiakmi skladby podľa notového zápisu.</li> </ul>	Žiak si má osvojiť: <ul style="list-style-type: none"> <li>vyjadriť v interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov,</li> <li>aplikovať základy návykov kolektívneho muzicírovania,</li> <li>počúvať sa pri komornej hre,</li> <li>interpretovať skladby komornej hry spoločne so spevom alebo inými melodickými nástrojmi zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka.</li> </ul>	Žiak zvládol: <ol style="list-style-type: none"> <li><b>základné návyky pri hre:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>princípy kolektívneho muzicírovania</li> <li>party primo a secondo, ich význam v skladbe.</li> <li>základy súhry, pohotovosti pri interpretácii skladieb.</li> <li>sluchovú kontrolu pri komornej hre.</li> </ul> </li> <li><b>repertoárové požiadavky</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>skladby podľa individuálneho plánu v triednej knihe</li> </ul> </li> <li><b>rozsah látky</b> na ročníkovú prehrávku- 1 skladba primeranej náročnosti</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>práca na vyučovacej hodine</li> <li>domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov pri hre</li> <li>pochvala, povzbudenie, kritika</li> <li>autoevalvácia</li> <li>motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov</li> <li>triedny koncert 2x ročne, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný koncert</li> <li>záverečná ročníková prehrávka</li> </ul>
2. Hudobno-teoretické poznatky	Učiť žiaka ovládať: <ul style="list-style-type: none"> <li>vytvárať základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách</li> </ul>	Žiak si má osvojiť: <ul style="list-style-type: none"> <li>aplikáciu základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu,</li> </ul>	Žiak zvládol: <ul style="list-style-type: none"> <li>základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>práca na vyučovacej hodine</li> <li>domáca úloha zameraná na precvičovanie hudobného zápisu</li> <li>pochvala, povzbudenie, kritika</li> <li>sebahodnotenie</li> </ul>

## Hudobný materiál:

Yamaha Portatone – Song Book  
E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou - Edy's Score 1992 ( 2 a 3 diel )  
V. Patejdl: Klávesová škola Casio  
E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II. a III. diel  
K. Baker: Lets Keyboard  
P. Malý: Škola hry na klavíri a keyboarde 2. a 3. diel  
A. Benthien: Nová škola hry na keyboarde  
100 pop rock songs  
Jak hrát pop & rock I  
Jak hrát pop & rock II  
Jak hrát pop & rock III  
Jak hrát pop & rock V  
Jak hrát pop & rock musical  
Keyboard klangwelt – Evergreens 1  
Keyboard special – Pop ballads  
Keyboard special – BEE GEES  
Keyboard special – Simon & Garfunkel

## Výber z klavírnej literatúry

Štvorrucné skladby  
Album ctyrručných skladeb starých českých mistru, r. Kleinová, Fišerová, Müllerová,  
Supraphon 1963 3.-7.r.  
Ansamblí dla fortepiano v ctyre ruki, Muzyka Moskva 1964  
A. ARENSKIJ: Detská suita, zoš. 65, Moskva 1961  
A. ARENSKIJ: Šest detskich pjes, op. 34 Musius Moskva 1960 3.-5.r.  
A. ARENSKIJ: Fuga, valčík, nokturno op. 33  
A. ARENSKIJ: Polonéza, op. 65, c. 8 (2 klav.) Muzgiz 1960 6.-7.r.  
A. ARENSKIJ: Romanca  
J. Ch. BACH: Duet c. 2  
L. v. BEETHOVEN: Tänze, Peters 3.-7.r.  
Originalkompositionen, Universal Wien 5.-7.r.  
J. BRAHMS: valčíky (7-II)  
A. P. BORODIN: Polka 6.-5.r.  
M. CLEMENTI: Sonáta c. 1, ES dur  
Desat skladiieb pre štvorrucnú hru na klavíri, r. Macudzinski SVKL (2-II)  
A. DIABELLI: Jungendgreuden (Radosti mládí) op. 163, r. C.  
A. Martiensen, Peters, SHV 5.-7.r.  
Sonatinen, op. 24, 54, 58, 60, Peters  
A. DIABELLI: Sonáty, op. 32, 33, 37, 38, 73 4.-6.r.  
I. DIBÁK: Arabesky  
M. DLOUHÝ: Ctyrruční skladbicky pro všedný den 3.-6.r.  
A. DVORÁK: Slovanské tance, výber, Supraphon (7-II)  
Skotské tance, EdLŠU 1976 (7)  
Valčíky op. 54 (7-II)  
Z. FIBICH: Sonáta B dur, op. 28 (7-II)  
Z. FIBICH: Skladbicky a cvicení, SNKLHU Praha 1.-7.r.  
Zlatý vek, Supraphon 4.-7.r.

Detem, r. V. Koubková, Praha 1960 4.-6.r.  
 F. FIALA: Cirkusové kousky (5)  
 32  
 J. GARSCIA: Suita  
 A. GRECANINOV: Sarabanda, Gavota, Musium 1960  
 E. H. GRIEG: Peer Gynt, Suite I, op. 46, Peters (7-II)  
 V. HERLE: Tri skladby, Supraphon 1976 4.-7.r.  
 J. HLUCHÁN: Zahrajme si štvorrucne, Supraphon 1.-5.r.  
 S. HOCHÉL: Jarné nálady 6.-7.r.  
 H. HOPP: Detem pro radost II, r. L. Láska, op. 31, Orbis 1966 2.-7.r.  
 I. HURNÍK: Valčíky 4.-6.r.  
 I. HURNÍK: Škola čtyřruční hry (7-II)  
 A. CHACATURJAN: Valčík z maškarády  
 Chrestomatija pre dva klavíre, r. Sorokin, Moskva 1968 (7-II)  
 Izbrannyje ansambli dla fortepiano v 4 ruki, 1 – 3 d., r. Vzorova Tumanan (5-II)  
 M. IGLO: Sedm dvojpisní v odlišných taktech, Panton 3.-6.r.  
 L. JANÁČEK: Národní tance na Morave, Supraphon 5.-7.r.  
 J. JEŽEK: Bugatti step (štvor. klavír) SHF 1992  
 Junyj pianist 1-3, r. Rojzman, Natanson  
 M. KABELÁČ: Malá suite pro čtyři ruce, P. 42, SHV 1962 4.-7.r.  
 T. KIRCHNER: Valčíky pre 2 klavíry  
 M. KOPELENT: Zkratky, Supraphon 4.-6.r.  
 A. KRAUS: Tri sonatiny (5)  
 Dve sonatiny  
 J. KRICKA: Ukolébavky, Panton 2.-6.r.  
 F. KUHLAU: Sonatinen, op.44, Universal Wien (5\_II)  
 KUHNER: Schule des vierhändigen Klavierspiele 3, Breitkopf  
 D. LAUKO: Slovenské tance, SNKL 1959 (6-II)  
 J. LETNAN: Naše zábavky, Panton 3.-6.r.  
 S. MAJKAPAR: Prvé kroky, PWM 1.-6.r.  
 J. MÁŠLO: Malým pro radost, Supraphon 1.-6.r.  
 Meister für die Jugend (Beethoven, Schubert), Peters 5.-7.r  
 M. MOSZKOWSKI: Neue Spanische Tänze, op. 65, Peters (6-II)  
 Spanische Tänze, op. 12, Peters (6-II)  
 W. A. MOZART: Leichte Sonatinen, r. K. Herrmann, Peters 4.-6.r,  
 M. MUSORGSKIJ: Pljaska persidok, P. I. Cajkovskij: Vals,  
 Pedag. repert. Muzgiz 1961 5.-7.r.  
 Na czery ruce, r. E. Altberg, Z. Romaszkowa, PWM 2.-5.r.  
 Piesi sovremennykh kompozitorov, Pre dva klavíry, r. Stucinskaja, Muzyka Leningrad  
 1972 (6-II)  
 V. POKORNÝ: Podzimní slunce, Koncertný valčík, Panton  
 S. PROKOFIEV: Sceny i tance iz baleta Romeo i Džulietta op. 75 (7-II)  
 S. PROKOFIEV: Vlák (pre dva klavíry)  
 S. RACHMANINOV: valčík pre 6 rúk  
 L. RAJTER: Variazioni per pianoforte a quattro mani SHF 1991 5.-7.r.  
 M. ROHÁČ: Co se hraje, to se zpívá  
 M. A. ROWLEY: Sechs kleine Tanzstücke, Peters 3.-7.r.  
 J. SCHMITT: Sonatinen, op. 208, I., II., Peters 5.-6.r.  
 F. SCHUBERT: Samtliche Tänze c. 719, Peters (6-II)  
 Original-kompositionen für viers Hände Märchen, Peters (7-II)

F. SCHUBERT: Tänze, r. Ulrich, Peters (7-II)  
Original-kompositionen I, Peters (6-II)  
F. SCHUBERT: Detský pochod  
33  
R. SCHUMANN: Der Kinderball, op. 130, Litolff 5.-7.r.  
R. SCHUMANN: Fontány  
K. SLAVICKÝ: Suita pro klavír na čtyri ruce, Panton 1971 (6-II)  
B.SMETANA: Rondo C dur pre 2 klavíry J.Snížková: Start 3.-5.r.  
P. STOJANOV: Slnečné lúce  
I. SZELÉNYI: 20 ľahkých klavírnych kusov II.  
Z. ŠESTÁK: Studentská knížka, Panton 1968 (6-II)  
M. VILEC: Z brehov Dunaja, SHV 1965 4.-7.r., sonatíny c. 1,2,3  
Rozhovory pri klavíri, Panton 1965 3.-7.r.  
S. VORLOVÁ: Veselé intervaly, Panton 1.-7.r.  
C. M. WEBER: Šest štvorrucných skladieb, op. 3, 10,60, r. Ruthardt, Peters (6-II)